

สาขา ปราชญ์เกษตรดีเด่น

นายฉัตรมงคล มุ่งพญาบาล

อายุ ๕๑ ปี

การศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาพัฒนาทรัพยากรและส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สถานภาพ สมรส

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๒๐ บ้านพระรัศมีซอย ๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอบึงสามพัน
จังหวัดชุมพร ๘๖๑๑๐

โทรศัพท์ ๐๘-๑๖๐๗-๔๐๘๐

อาชีพ เกษตรกรรม

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายฉัตรมงคล มุ่งพญาบาล อดีตเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยทำกิจกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืช ปัจจัยการผลิตพืช ต้นทุนปัจจัยการผลิต ปุ๋ย สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและฮอร์โมนพืช ตั้งแต่เป็นพนักงานฝ่ายการตลาดจนถึงผู้จัดการฝ่ายการตลาด เมื่อได้ทำหน้าที่ส่งเสริมการตลาดภาคใต้ จึงมีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตทุเรียนและพฤติกรรมทุเรียน และเมื่อเห็นว่าทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีราคาดีจึงตัดสินใจลาออกมาทำสวนทุเรียน เมื่อปี ๒๕๓๙ เริ่มจากเช่าพื้นที่ทำสวนทุเรียนนอกฤดูในอำเภอบึงสามพัน จำนวน ๑๕ ไร่ และเช่าพื้นที่เพิ่มเติมในอำเภอลำดวน จำนวน ๑๘ ไร่ รวมเช่าพื้นที่จำนวน ๓๓ ไร่ ในจังหวัดชุมพร สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๒๓ ตัน ในราคา ๕๐ บาท/กก. ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในขณะนั้น จึงทำให้เกษตรกรบริเวณใกล้เคียงสนใจมาสอบถามแลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง และถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับการผลิตทุเรียนนอกฤดู เมื่อประสบความสำเร็จจึงเกิดแนวคิดที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จึงได้ถ่ายทอดความรู้ด้วยการเขียนหนังสือและเอกสารการทำทุเรียนทวาย แจกจ่ายให้เกษตรกรทั่วไป และเป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการทำสวนทุเรียนทั้งในและนอกฤดู สามารถซื้อที่ดินเป็นของตนเองได้จำนวน ๒๐ ไร่ และซื้อเพิ่มเติมอีกจำนวน ๓๑ ไร่ ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางการเกษตรอื่นๆ ได้แก่ การทำสวนส้มโชกุน สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ใช้สอยยืนต้นและปลูกพืชอาหารจำพวกพริก ตะไคร้ มะนาว กัญชง มะละกอ ฝรั่งมังงะและมีการแปรรูปผลผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แยมส้มโชกุน แครกเกอร์ ส้มโชกุน แยมทุเรียน ทุเรียนกวน ทุเรียนทอดและทุเรียนเชื่อม โดยจำหน่ายทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ ในปี ๒๕๖๓ มีรายได้จากการขายผลทุเรียนกว่า ๒.๖ ล้านบาท หักค่าใช้จ่ายแล้วคงเหลือกำไร ๒ ล้านบาท นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบในการประกอบอาชีพทำสวนทุเรียนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงในการผลิตทุเรียนคุณภาพทั้งในและนอกฤดู

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายฉัตรมงคล มุ่งพญาบาล คิดค้นและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการสวนและผลิตทุเรียนระบบ GAP และสร้าง QR Code ตอปโจทย์ Smart product เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคและคู่ค้าซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และได้สร้างช่องทางจำหน่ายทุเรียน ส้มโชกุน และผลิตภัณฑ์แปรรูปผ่านระบบออนไลน์ในประเทศ และได้มีการจัดทำหนังสือ “การผลิตทุเรียนทวาย” ในปี ๒๕๔๕ และมีการปรับปรุงอีกครั้งในปี ๒๕๕๖ เพื่อเผยแพร่เป็นความรู้แก่เกษตรกรชาวสวนทุเรียน และมีผลงานที่เกิดจากการคิดค้นเรียนรู้ ได้แก่ การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยการทำสวนทุเรียนบนพื้นที่ราบเนินสูงปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองเป็นพืชประธาน ปลูกกล้วยน้ำว้าเป็นแหล่งเก็บความชื้น ป้องกันการพังทลายของดิน

ปลูกไม้ตงลิ้มแล้งและปาล์มน้ำมันรอบสวนเพื่อดูดซับธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองของพืชที่ไหลลงมาช่วงฝนตก รวมถึงปลูกไม้ยืนต้นรอบสวนทุเรียนเพื่อประโยชน์การใช้สอยในพื้นที่เพื่อประโยชน์สูงสุด การจัดการทรงพุ่มพีระมิด ๗ เหลี่ยม ๓๐:๖๐:๑๐ เป็นการจัดโครงสร้างต้นทุเรียน ปลายยอด : ลำต้น : โคนต้น คือ ตัดแต่งกิ่งใบช่วงล่างของลำต้นให้มองเหมือนสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน จะช่วยในการวางตำแหน่งของกิ่งตั้งฉากกับลำต้นอย่างเหมาะสม ส่งผลถึงการติดผลของทุเรียน การแขวนผลทุเรียนได้ในปริมาณที่เหมาะสมกับขนาดของลำต้นและยังช่วยลดปัญหาโรคและแมลงได้อย่างดี การจัดการการออกดอกของทุเรียน การจัดการฮอร์โมนพืช “จิบเบอเรลลิน” ในการแก้ไขปัญหาคาบดอกไม่สม่ำเสมอหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต โมเดลผังเรียนรู้จุดวิกฤตของทุเรียนลดปัญหาดอกผลร่วงเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน การเรียนรู้พฤติกรรมของพืชและพันธุ์ทุเรียน ส่งผลต่อการวางแผนการผลิตทุเรียนได้อย่างเหมาะสมตรงกับความต้องการของตลาด การจดทะเบียนปุ๋ยเกรดสูตรที่เหมาะสม สูตร ๑๒-๓-๔๐ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนเลขที่ ๒๑๒๘/๒๕๖๒ และสูตร ๑๔-๗-๓๔ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนเลขที่ ๒๑๒๙/๒๕๖๒ ซึ่งได้จดทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร โดยใช้แพร่หลายในกลุ่มเกษตรกรชาวสวนทุเรียน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ทำแผ่นดักกันกระรอกเพื่อลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจปีละหลายแสนบาท การคิดค้นนวัตกรรมต่อยอดกรงดักผีเสื้อกลางคืน ลดการสูญเสียผลผลิตทุเรียน ส้มโชกุน (ป้องกันผีเสื้อตัวเต็มวัย ลดการระบาดของการวางไข่ของผีเสื้อ ป้องกันหนอนเจาะเมล็ดและหนอนเจาะผลของทุเรียน) การสร้างผลิตภัณฑ์แปรรูปและกล่องบรรจุภัณฑ์เป็นรูปแบบอัตลักษณ์ของตนเอง

การขยายผลงาน

นายฉัตรกมล มุ่งพยาบาล คิดค้นและพัฒนาวิธีการปลูกทุเรียนนอกฤดูคุณภาพจนประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับ และได้ถ่ายทอดผลงานด้วยการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องการทำสวนทุเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออกภายใต้ระบบการจัดการสวนเกษตรดีที่เหมาะสม GAP และเป็นศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ด้านผลไม้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร นักศึกษาและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน รวมถึงจัดอบรมเกษตรกรให้ความรู้ ด้านการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย หนุนส่งเสริมการปลูกป่าปลูกไม้ยืนต้นเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยองค์ความรู้ดังกล่าวได้มีกลุ่มเครือข่ายนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ เช่น เกษตรกรแปลงใหญ่บ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมูลนิธิปิดทองหลังพระ เขตพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งนายฉัตรกมลได้ร่วมเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานต่าง ๆ เช่น นายกสมพันธ์ชาวสวนทุเรียนไทย คนแรกของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๒ ประธานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลพระรักษ์ เลขาธิการสมาคมชาวสวนผลไม้จังหวัดชุมพร ประธานโครงการหมู่บ้าน GAP ต้นแบบ ที่ปรึกษาแผนธุรกิจการเกษตร SME Bank สมาชิกสภาเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน เป็นต้น อีกทั้งมีการถ่ายทอดผลงานผ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ บทความ นิตยสาร และสื่อออนไลน์ อีกด้วย